

CONCURSUL INTERJUDEȚEAN DE MATEMATICĂ „SIGMA”

EDIȚIA A XXVIII-A

11.05.2024

Clasa a IX-a

BAREM

Subiectul 1

Fie x_{n-1} , x_n și x_{n+1} termeni consecutivi nenuli ai unei progresii geometrice cu termeni strict pozitivi și rația nenulă, $n \in \mathbb{N}^*$. Arătați că inegalitatea

$$\frac{x_{n-1} \cdot x_n}{x_{n-1} + x_n} + \frac{x_n \cdot x_{n+1}}{x_n + x_{n+1}} + \frac{x_{n+1} \cdot x_{n-1}}{x_{n+1} + x_{n-1}} \leq \frac{3}{2} \cdot \frac{x_{n-1} \cdot x_n + x_n \cdot x_{n+1} + x_{n+1} \cdot x_{n-1}}{x_{n-1} + x_n + x_{n+1}}$$

are loc pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

Soluție.

Dacă $x_{n-1} = a > 0$, $x_n = a \cdot q > 0$ și $x_{n+1} = a \cdot q^2 > 0$, inegalitatea se scrie în forma echivalentă

$$\frac{a^2 q}{a(1+q)} + \frac{a^2 q^3}{aq(1+q)} + \frac{a^2 q^2}{a(1+q^2)} \leq \frac{3}{2} \cdot \frac{a^2 q(1+q^2+q)}{a(1+q+q^2)}$$

(3 puncte)

cea ce revine la

$$\frac{1}{1+q} + \frac{q}{1+q} + \frac{q}{1+q^2} \leq \frac{3}{2} \Leftrightarrow \frac{1+q+q^2}{1+q^2} \leq \frac{3}{2} \Leftrightarrow (q-1)^2 \geq 0.$$

(3 puncte)

Cazul de egalitate are loc pentru $q = 1$, adică pentru $x_{n-1} = x_n = x_{n+1}$.

(1 punct)

Subiectul 2.

Fie triunghiul ABC cu $AB = c$, $BC = a$ și $CA = b$, unde $a, b, c \in (0, \infty)$. Fie T centrul de greutate al triunghiului MNT , unde $M \in (AB)$, $N \in (BC)$, $P \in (CA)$, cu $AM = BN = CP$. Arătați că dacă are loc egalitatea $c \cdot \overrightarrow{AT} + a \cdot \overrightarrow{BT} + b \cdot \overrightarrow{CT} = \vec{0}$, atunci ΔABC este triunghi echilateral.

Soluție

Cum T centrul de greutate al triunghiului MNT , avem

$$\overrightarrow{TM} + \overrightarrow{TN} + \overrightarrow{TP} = \vec{0} \quad (1p)$$

Fie $AM = BN = CP = x > 0$ și $k_1, k_2, k_3 \in (0, \infty)$ pentru care $\overrightarrow{AM} = k_1 \cdot \overrightarrow{AB}$, $\overrightarrow{BN} = k_2 \cdot \overrightarrow{BC}$, respectiv $\overrightarrow{CP} = k_3 \cdot \overrightarrow{CA}$. Atunci $k_1 = \frac{x}{c}$, $k_2 = \frac{x}{a}$, $k_3 = \frac{x}{b}$ și

$$c \cdot \overrightarrow{AM} = x \cdot \overrightarrow{AB}, \quad a \cdot \overrightarrow{BN} = x \cdot \overrightarrow{BC}, \quad b \cdot \overrightarrow{CP} = x \cdot \overrightarrow{CA} \quad (2p)$$

Avem

$$c \cdot \overrightarrow{AT} + a \cdot \overrightarrow{BT} + b \cdot \overrightarrow{CT} = \vec{0} \Leftrightarrow c(\overrightarrow{AM} + \overrightarrow{MT}) + a(\overrightarrow{BN} + \overrightarrow{NT}) + b(\overrightarrow{CP} + \overrightarrow{PT}) = \vec{0}$$
$$(c \cdot \overrightarrow{AM} + a \cdot \overrightarrow{BN} + b \cdot \overrightarrow{CP}) + (c \cdot \overrightarrow{MT} + a \cdot \overrightarrow{NT} + b \cdot \overrightarrow{PT}) = \vec{0}$$

Se obține

$$x(\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CA}) + c \cdot \overrightarrow{MT} + a \cdot \overrightarrow{NT} + b \cdot (\overrightarrow{TM} + \overrightarrow{TN}) = \vec{0} \quad (2p)$$

Deoarece $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CA} = \vec{0}$, rezultă

$$(c - b) \cdot \overrightarrow{MT} + (a - b) \cdot \overrightarrow{NT} = \vec{0} \quad (1p)$$

Faptul că vectorii \overrightarrow{MT} și \overrightarrow{NT} sunt necoliniari implică $c - b = a - b = 0$, deci $a = b = c$,

deci ΔABC este triunghi echilateral. (1p)

Subiectul 3.

Fie n un număr natural nenul și $P_n(x) = \sqrt{x^2 - nx} + \sqrt{x^2 - n^2} + \sqrt{x^2 + nx} - 3x$, $x \geq n$.

Pentru $x \in [n^2 + \frac{1}{3}, \infty)$, determinați $[P_n(x)]$, unde prin $[a]$ s-a notat partea întreagă a numărului real a .

Vasile Giurgi

Soluție

Aplicând inegalitatea lui Cauchy-Buniakowski-Schwartz avem

$$(\sqrt{x^2 - nx} + \sqrt{x^2 - n^2} + \sqrt{x^2 + nx})^2 < (x - n + x + n + x)(x + x - n + x) = 9x^2.$$

De aici rezultă că $P_n(x) < 0$, $\forall x \geq n$.

(2 puncte)

Aplicând inegalitatea mediilor obținem

$$\sqrt{x^2 - nx} + \sqrt{x^2 - n^2} + \sqrt{x^2 + nx} > 3\sqrt[3]{x(x^2 - n^2)},$$

(2 puncte)

Este suficient să arătăm că

$$3\sqrt[3]{x(x^2 - n^2)} > 3x - 1 \Leftrightarrow 27x^3 - 27xn^2 > 27x^3 - 27x^2 + 9x - 1 \Leftrightarrow$$
$$27x \left(x - \frac{3n^2 + 1}{3} \right) + 1 > 0,$$

care este adevărată, deoarece $x > 0$ și $x - \frac{3n^2 + 1}{3} \geq 0$. Deci $P_n(x) > -1$, $\forall x \geq n^2 + \frac{1}{3}$.

(2 puncte)

În concluzie, $[P_n(x)] = -1$ pentru orice $x \in [n^2 + \frac{1}{3}, \infty)$, cu $n \in \mathbb{N}^*$.

(1 punct)

Subiecte selectate și propuse de către

Prof. GIURGI VASILE